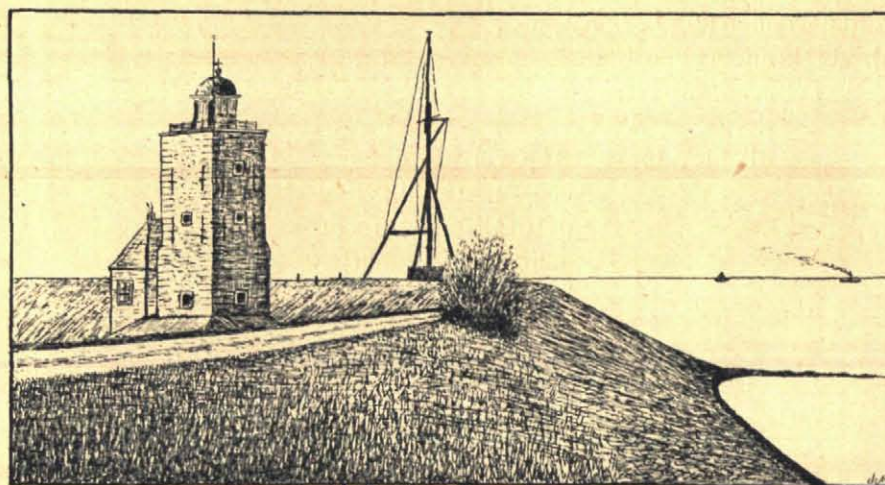

OM EN BIJ ENKHUIZEN.

(Vervolg en slot van blz. 136).

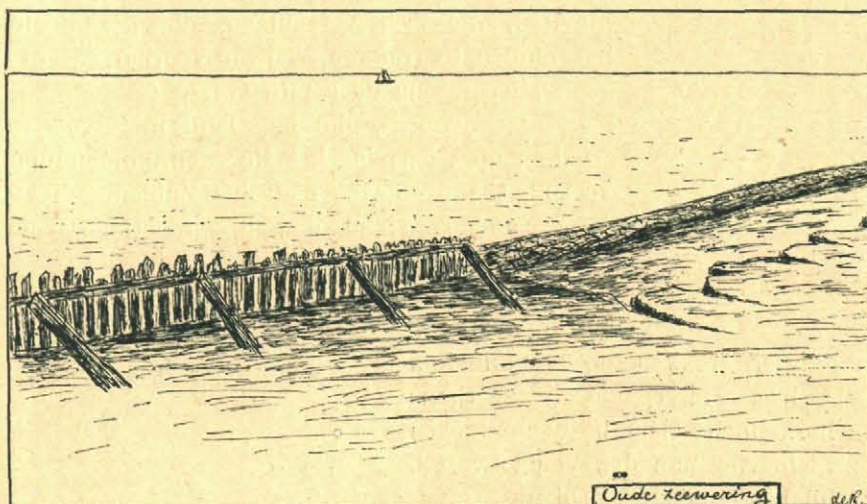
VER die meeuwen zou ik heel wat kunnen schrijven. Echter nog meer over de sterntjes, die zich in den zomer aan de kust verzamelen. Vier soorten kan men hier waarnemen en wel het gewone vischdiefje, de zwarte stern, de dwergstern en de groote stern. Jammer is het, dat zij zich eerst op de zandbank vertoonen als de paartijd voorbij is, want het hofmaken gaat bij hen nog aardiger toe dan bij de tureluurs. Als een mannetjes-stern pogingen wil aanwenden om het hart van zijn aangeboden te vermurwen, strekt hij zijn staart stijf uit naar beneden, steekt zijn snavel schuin in de hoogte en loopt dan zoo stijf mogelijk met kleine deftige pasjes, al zwetterend om het wijfje heen. Ik zag het een keer op het Noordzeestrand; het was de eerste maal in mijn leven, dat ik een sterntje pogingen zag aanwenden om te zingen. De

De Vuurtoren

sternen zijn nog brutaler dan de meeuwen. Als zij op de zandbank zitten, meenen zij dat geen menschelijk wezen het recht heeft er ook te komen. Gebeurt dat toch, dan vliegen ze wel op, maar blijven kwaad schreeuwend boven het hoofd van den indringer heen en weer vliegen en deze is nog niet weg, of zij strijken weer neer, misschien wel in de meening dat zij door hun gekrijsch den rustverstoorder verjaagd hebben. Een keer scheelde het maar weinig, of ik was door één enkel vischdiefje van de zandbank afgejaagd. Ik stond op mijn dooie gemak de vogelpootafdrukken in het kleiige zand te bestudeeren, zonder mij te storen aan het gekrijsch boven mijn hoofd, toen er op eens een

sterntje in suizende vaart op mij aan kwam stuiven, vlak langs den grond, de spitse snavel recht vooruit. Het was waarlijk niet te verwonderen, dat ik onwillekeurig mijn eenen arm voor de oogen en den anderen boven het hoofd hield. Natuurlijk was het slechts een schijnaanval. Enkele meters van me af zweefde het op en zwaaide in sierlijke bocht over mij heen, nog dicht genoeg om de suizing der vleugels te kunnen hooren. Nog was ik van mijne verbazing niet bekomen, of het had zich reeds omgedraaid en kwam van de tegenovergestelde richting op mij aanvliegen. Ik kreeg nu schik in het geval, stak mijn handen in den zak en bleef kalm toekijken, nieuwsgierig hoe lang die grap wel zou duren. Het was gauw gedaan. Na een paar keer heen en weer vliegen verdroot het den vogel zeker, nog langer als een gek heen en weer te stormen en streek hij neer bij zijn minder brutale soortgenooten, die het zwermen hoog in de lucht moede, reeds naar zee waren afgezakt.

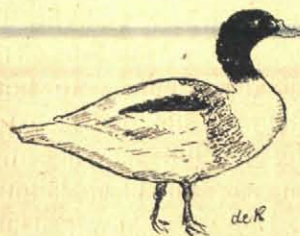
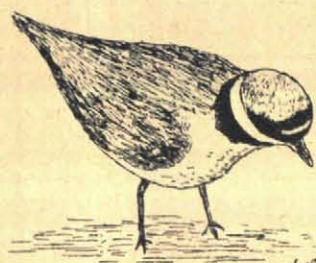

In Juli of Augustus komen dikwijls lepelaars in het ondiepe water visschen, meestal niet meer dan één of twee tegelijk. Zij voelen zich hier volkomen op hun gemak tusschen de andere vogels. 's Avonds tegen het ondergaan der zon staan zij zich dikwijls te poetsen. Dat is een koddig tafreel. Er is geen richting, waarin zij hun langen hals niet kunnen draaien, soms weet je niet waar het begin en waar het einde is. Ik geloof dat zij met den snavel elk deel van hun lichaam kunnen bereiken.

In de zomermaanden komt men hier oogen te kort. Als het gunstig weer is, blijft geen plekje op de zandbak onbezet. Grutto's, wulpen, scholeksters en tureluurs, meeuwen en sterns krioelen dooreen. Tusschen de grootere vogels in trippelt overal het kleine strandgoedje. Hierin is nog al verscheidenheid. Niet alleen bonte strandloopers ziet ge nu, maar ook kleine krombek- en kanoet-strandloopers te zamen met bontbek- en strandpleviers.

Het is jammer, dat de eenden zich niet op de zandbank wagen. Slechts één enkele komt geregeld op bezoek en is niet zoo schuw als de overigen. Het is een dikke, logge bergeend, die heel kalmpjes en op zijn doolie gemak tusschen de andere vogels op en neer waggelt. De andere eenden blijven meest op veiligen afstand van den wal; zij zwemmen heen en weer op de wierplaatsen, die hun aan waterdier-tjes volop voedsel verschaffen. Het zijn voornamelijk gewone wilde eenden.

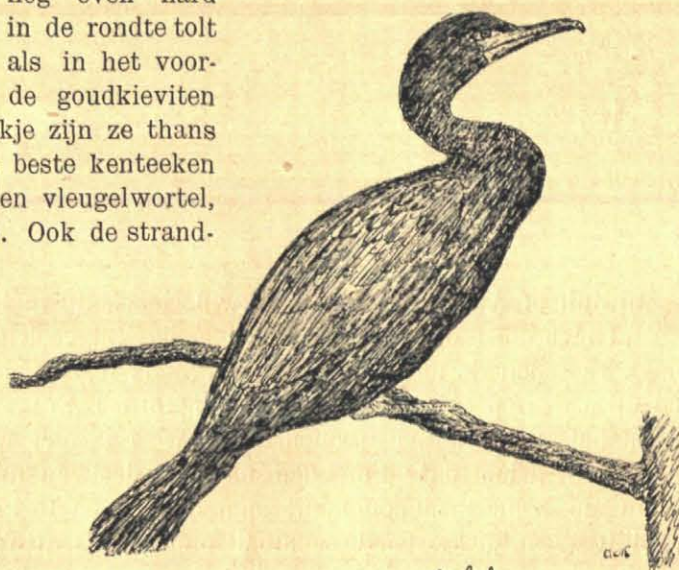
In Juli zag ik ook een enkelen keer troepjes wilde zwanen aan de kust; ik geloof tenminste dat het wilde waren en geen tamme, die een uitstapje maakten.

BergeendBontbekplevertje

Met September begint de trektijd weer. Aan de kust komen groote zwermen kieviten, die zich vereenigen, om gezamenlijk naar het Zuiden te trekken, wel wat voorbarig want meestal gaan zij eerst na de eerste vorst. De trekvogels, die ons land in 't voorjaar door-trokken op weg naar het Noorden, komen nu opnieuw voorbij, thans op weg naar het Zuiden. Wij zien weer onzen ouden vriend den groenpootigen ruiter, die nog even hard in de rondte tolt als in het voor-jaar. Iets later trekken de goudkieviten voorbij. In hun winterpakje zijn ze thans lastig te herkennen. Het beste kenteeken is een zwarte vlek aan den vleugelwortel, zichtbaar bij het opvliegen. Ook de strand-loopertjes hebben nu hun zomerkleed weer afgelegd, evenals de kokmeeuwen. De vele jonge vogels in onvolkomen kleed maken het herkennen nog moeilijker.

In de drassige weilanden tusschen zee en dijk verschuilen zich bokjes en watersnippen.

Wie er niet op verdacht is kan aardig schrikken, als ze plotseling luid schreeuwend voor je voeten opvliegen.

Groenpootige ruiter

Langzamerhand begint nu het vogelaantal af te nemen. In Augustus beginnen reeds de tureluurs te vertrekken. De stern en houden langer stand. Eerst half October trekken de laatste groote stern en weg. Dan wordt het stil op de zandbank.

October is de ganzenmaand. De eerste rotganzen verschijnen; weldra zullen zich weer groote troepen vormen evenals in het vorige jaar en zullen wij het eentonige rot-rot hooren vanaf de oude Enkhuizer vestingwallen. Hoog in de lucht trekken de wilde ganzen voorbij in kleine koppels, schuin achter elkaar. Ook aalscholvers zijn nu een enkelen keer waar te nemen.

Zooals overal, doet ook hier de naderende winter zich gevoelen. De echte wintergasten — de bonte kraaien, — stappen weer parmantig op en neer en als niet nu en dan groote zwermen kieviten wat leven brachten, zou men de drukbezochte zandbank van vroeger haast niet herkennen. En als ook deze vertrokken zijn, is het wintersaizoen geheel ingetreden. In zee duiken weer zeeëndjes en roodkeelduikers, dezelfde kringloop begint opnieuw. En elken middag wandel ik weer langs zee op den uitkijk naar zeldzame wintergasten.

DE KONING.

EEN EXCURSIE OP SKILGE.

ELEN van u kennen »het eylant ghelegen in der zee, gheheten die Scellinghe« nietwaar? Sedert de heer Thijsse de wadden verheerlijkt, zijn ze, Texel in 't bijzonder, in trek gekomen bij de natuuronderzoekers en — liefhebbers. Toch is het aantal pensioengasten, vooral op het oostelijk deel van Terschelling, zeer gering, terwijl toch juist dit Oosten door ongerepter natuur, minder geciviliseerde bewoners en minder hinderlijke en verjagende cultuur, voor wie aan natuurstudie doet, van veel meer beteekenis is dan het drukker bevolkte, voortdurend in contact staande met »den vasten wal« Wester-Schelling. Toch is in 't bijzonder de flora bij West rijker dan »om Oost«. Ik was in uitstekende gelegenheid, dit te constateeren bij een zwerftocht van Midsland, waar ge zeer goed pension vindt voor billijken prijs, naar West en van hieruit dwars door de prachtige, woeste duinwereld naar Midsland terug. Over die tocht wil ik in *D. L. N.* 't een en ander medeelen. Misschien kan dit tengevolge hebben, dat het aantal bezoekers in een volgend jaar grooter is, wat me om de belangstelling en het voordeel der bewoners bizonder zou verheugen, maar aan den anderen kant allen echten natuuronderzoekers om bekende redenen minder wenschelijk zal voorkomen. Het zou een eeuwige schande zijn, als deze oerkrachtige, sterk-Noorsche bevolking door civilisatie en cultiveering bedorven werd. Toch zal een intiemere kennismaking met ernstige natuuronderzoekers voor deze naïeve, van de hen omringende schoonheid grootendeels onbewuste, eilanders niet anders dan van gunstigen invloed kunnen zijn. De bevolking heeft prachtige eigenschappen. Daar zijn typen bij, die zoo regelrecht afstammen van de oude Noormannen; menschen voor Selma Lagerlöf, zooals ze hen teekende in Jeruzalem en Gösta Berling.

Ik was in de gelegenheid, eenige studie te maken van geschiedenis en folklore van dit merkwaardige eiland. Wie meer belang hierin stelt, verwijs ik naar een in *Vragen van den Dag* te verschijnen artikel: »Onder de hoede van St. Brandaan.«

Mijn weg voerde van »het dorpke Midsland« langs het Seerijper kerkhof, waaraan de